

(A)normalitat quotidiana

Joachim Meyerhoff, actor de teatre, ha publicat una novel·la en què reinventa el seu passat / ARXIU

En aquest temps nostre en què tot sembla exactament idèntic –on quan viatges no saps ben bé on et trobes perquè arreu tot és tan igual que els llocs es confonen els uns amb els altres–, fa la impressió que també la literatura s’hagi encomanat de l’uniformisme adotzenador: la recepta literària acaba convertint gairebé totes les novel·les en similars, sobretot formalment, despersonalitzant-se l’autoria i fent-nos perdre a tots.

És per això que llegir aquesta original novel·la suposa una bona alenada d’aire nou. Per començar, per la seva sorprenent i arrauxada història familiar, centrada en un psiquiàtric –“Vaig créixer [...] enmig de mil cinc-cents malalts mentals i disminuïts físics i psíquics”– situat a Slesvig-Holstein, el més septentrional, fred, inhòspit i poc conegut dels estats alemanys.

Un psiquiàtric on el món s’ha capgirat, on l’excepció esdevé regla, on l’excepcional és quotidià, on viu aïllada una família amb un pare i una mare d’allò més impensables. Sobretot ell, tan extravagant que arribes a pensar que, en comptes de ser el director del psiquiàtric, és més un pacient que es pensa que ho és. Un matrimoni incompatible que viu junt no se sap ben bé per què, que tenen fills com si tinguessin animals de companyia i que protagonitzen

un bon grapat d’escenes hilarants; escenes que –tot i que ni són tan freqüents ni assoleixen la seva intensitat– ens duen, immediatament, a la memòria les fabuloses i rocambolesques que explicà Gerald Durrell a la trilogia que encapçala *La meva família i altres animals*.

Records d’infantesa

En primera persona, bussejant en els seus records autobiogràfics –“M’havia inventat una cosa que era veritat [...] Inventar vol dir recordar”; “Per a mi no hi havia cap diferència entre viure una cosa i explicar-la”, reconeix explícitament–, Meyerhoff ens ofereix un molt exacte i fidel retrat de la seva vida, des del moment que deixa enrere el paradís –atès que, encara que inusual i forassenyat, no deixa de ser-ho– de la seva infància fins a la seva definitiva emancipació.

Una obra clarament dividida en dues parts –la primera, divertida i plena d’humor; trista i emotiva, la segona– que posa en evidència, per un costat, que l’alegria i el sofriment no són més que dues cares de la mateixa moneda –que només patim si hem sabut (i pogut estimar)–, que només perdem si hem tingut, i, per un altre, que la realitat no tan sols sovint supera la ficció, sinó que és molt inesperada, interessant i –mentre és possible– divertida. *

QUE TOT SIGUI COM NO HA ESTAT MAI
Joachim Meyerhoff

Traducció: Joan Ferrarons i Carlota Gurt
Editorial: Edicions 62
Barcelona, 2015
Pàgines: 344
Preu: 19 euros

VIATGES MARTA MONEDERO

La Indoxina que ja no existeix

Les cròniques viatgeres de Norman Lewis (1908-2003) exploren mons en extinció a partir dels petits detalls, de vegades insòlits, amb una mirada minuciosa i atenta. L’autor de *Nàpols 1944*, *Terra daurada* i *Un viatge en dhow* era un escriptor de la *working class*, atípic en la constel·lació d’estrelles de la literatura de viatges britànica del segle XX (Paddy Leigh Fermor, Wilfred Thesiger, Jan Morris...), que resumia els seus interessos per “viatjar, escriure i cultivar llliris blancs”. I, en tot, se’n va sortir prou bé. Per això són molt d’agrair les traduccions que Núria Salinas ha fet per a l’Altair.

En la més recent, *Un dragón latente*. *Viajes por Camboya, Laos y Vietnam*, Lewis retrata l’ocàs del règim colonial francès a la Indoxina dels anys cinquanta, prèvia a la devastadora guerra del Vietnam. Aquest creador de prosa depurada i amb un do especial per transmetre atmosferes es movia amb discreció pel sud-est asiàtic, un fet que li facilitava la descripció de paisatges, persones i societats amb sensibilitat i elegància. “Els europeus van cor-

UN DRAGÓN LATENTE
Norman Lewis

Traducció: Núria Salinas
Editorial: Altair
Barcelona, 2014
Pàgines: 375
Preu: 24 euros

rompre Indoxina però no van aconseguir barbaritzar-la”, diu.

L’autor recorre un periple del qual destaca, per exemple, com a Saigon, quan acabava el toc de queda, la gent sortia del llit i se n’anava directament al carrer per rentar-se: “El carrer és l’extensió de la casa.” Visita el principal fumador d’opi de Phnom Penh, les ruïnes d’Angkor (“Tots els monuments de l’antiga Grècia podrien englobar-se en aquests temples”), Dalat, les zones de bandits, els territoris controlats per l’exèrcit del Viet Minh... I el millor de tot: ens ho mostra amb un humor fi, i ho fa sense jutjar. Un clàssic. *